

**Utsjoen kunta
Tarkastuslautakunta**

Utsjoki 21.5.2021

Utsjoen kunnan kunnanvaltuustolle

Asia: arviointikertomus vuodelta 2020

Kunnanvaltuuston valitseman tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida kuntalain 121 §:n mukaan sitä, ovatko kunnanvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta voi tehdä myös tarpeellisia esityksiä kunnan toimintaan liittyen.

1. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kunnan toimintakertomuksessa tehdään yksityiskohtaisesti selkoa toiminnasta ja taloudesta.

Tilivuoden tilinpäätös on 624.090 € euroa ylijäämäinen. Kattamatonta alijäämää ei ole. Kunnan lainat ovat lisääntyneet 3858 t€. Konsernin lainat ovat lisääntyneet 3970 t€. Lainakanta on 10.144 €/asukas ja konsernilainat 11.844 €/asukas.

Vaikka kunnan talous on tällä hetkellä kohtalaisella tolalla, talouskuri ei kuitenkaan saa höltyä. Kunnan lainakanta on korkea.

Valtionosuudet lisääntyivät 446.794 euroa ja verotulot lisääntyivät 234.558 euroa edellisestä vuodesta. Valtionosuuksia puuttuu tilinpäätöksestä 160.608 euroa siitä syystä, että kirjanpito jouduttiin sulkemaan järjestelmävaihdosten vuoksi niin aikaisin, ettei tieto lopullisista valtionosuuksista ollut vielä tullut.

Talousarviossa on hallintokunnittain määritelty tulosalueet, joiden talousarvio on valtuustoon nähden sitova tulojen ja menojen erotuksen eli toimintakatteen osalta. Olenaisia talousarvioylityksiä ei ollut.

Tarkastuslautakunta on huolissaan Utsjoen kunnan kokonaistalouden suunnittelusta ja hallinnasta. Tarkastuslautakunta esittää talous-/hallintojohtajan viran perustamista, jolloin hallintokuntien rahankäyttö selkiintyy ja hankintaosaaminen vahvistuu.

Kuntarajat ylittävää yhteistyötä on tarpeen lisätä lähikuntiin ja jatkaa valtakunnan rajat ylittävien yhteistyömuotojen kehittämistä sekä saatava sopimus pohjalle. Siitä on myös annettava riittävää informaatiota luottamushenkilöille ja kuntalaisille.

Lautakunta pitää tärkeänä matkailun kehittämisessä myös talviajan ohjelmapalveluyrittäjyyden tukemista.

Kunnan tulee edelleen panostaa luontaiselinkeinojen (porotalous ja siihen liittyvä matkailu) aluetaloudellisen vaikutuksen selvittämiseen.

2. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnan arviointi

Ringinvatro tarvitsee oman kiinteistövastaavan. Kiinteistövastaavan tehtäviin kuuluu myös julkisten ulkoilupaikkojen huolto.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että tilaliikelaitosmallin jatko käynnistyy syksyllä 2021 uudestaan ja saatetaan loppuun vuoden loppuun mennessä.

3. Muut havainnot kunnasta ja sen hallinnosta

Saamen kielilain toteutumista tulee parantaa varmistamalla käännöstoimiston resurssien riittävyys ja korostamalla viranhaltijoille kielilain toteuttamista. Kunnan tulee lisäksi pitää huolta siitä, että saamen kielipalvelut säilyvät Utsjoen kunnassa. Lautakunta pitää tärkeänä, että vastaesitely kielikeskushanke eli ”kielitarha” saisi järkevän rahoituksen.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että luottamushenkilöiden ja hallintokuntien päälliköiden roolit pysyisivät luottamuksellisina ja hyvinä. Esteen ilmoittaminen kokoukseen osallistumisesta on luottamushenkilön velvollisuus.

Tarkastuslautakunta on huolissaan kasvavista työtaturmaluvuista sekä muusta virkavapaus/työlomasuhteesta.

4. Yhteenveto

Tarkastuslautakunnan mukaan tarpeelliset palvelut on kyetty antamaan.

Tarkastuslautakunta muistuttaa, että kynnyksarvon ylittävissä hankinnoissa tulee noudattaa hankintalakia.

Yhteistyötä eri tahojen (esimerkiksi yhdistykset, seurat) kanssa tulee lisätä.

Tarkastuslautakunta pitää myönteisenä, että kunnan taloudellinen tilanne on odotettua parempi. Hallintokunnat voisivat keskenään miettiä kunnan vetovoimatekijöitä ja houkuttimia työvoiman varmistamiseksi.

Ismo Manninen
puheenjohtaja

Antti Katekeetta
varapuheenjohtaja

Maija Länsman
jäsen